

UNIwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych

Kapitał własny, zobowiązania

Dr Marcin Dwórznik

Katedra Zarządzania i Technologii Informacyjnych
Wydział Nauk Ekonomicznych
Uniwersytet Warszawski

Uzupełnienie kapitałów

Celem zabezpieczenia możliwości prowadzenia działalności dodatkowo firma podjęła decyzję o zaciągnięciu dodatkowych kredytów oraz skorzystania z leasingu.

UNIwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych

Kapitały własne... Wprowadzenie

Kapitały własne: równowartość aktywów, które zostały sfinansowane środkami własnymi.

Kapitały obce: zobowiązania jednostki wobec osób trzecich z tytułu kredytów, pożyczek itp. oraz rezerwy.

$$\text{KAPITAŁ WŁASNY} = \text{AKTYWA} - \text{KAPITAŁY OBCE (ZOBOWIĄZANIA + REZERWY)}$$

$$\text{KAPITAŁ WŁASNY} = \text{AKTYWA NETTO}$$

Struktura kapitału własnego wyodrębnia dwie grupy:

- Kapitały podstawowe
- Kapitały rezerwowe

Kapitały własne... Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy: aktywa wniesione przez założycieli.

W zależności od formy organizacyjno-prawnej jednostki ma on postać:

- Spółka z o.o.: Kapitał zakładowy (udziałowy); wart. kap. min. 5 tys. PLN, udział min. 50 PLN
- Spółka akcyjna : Kapitał zakładowy (akcyjny); wart. kap. min. 100 tys. PLN, akcja 0,01 PLN
- Przedsiębiorstwo państwowe: Fundusz założycielski , wydzielone mienie SP
- Spółdzielnia: Fundusz udziałowy
- Spółki osobowe (spółka jawna, partnerska, komandytowa, komandytowo-akcyjna oraz cywilna): Kapitał własny (właścicieli), tylko w przypadku komandytowo-akcyjnej spółki wart. kap. min. 50 tys. PLN
- Jednoosobowa działalność gospodarcza: Kapitał własny (właściciela)
- Prosta spółka akcyjna: Kapitał zakładowy (akcyjny) – brak określonego wymogu kapitałowego

Kapitały własne... Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy: równowartość części aktywów nabytych dzięki wypracowanemu zyskowi lub innych źródeł finansowania takich jak: dopłaty wspólników, aktualizacja wartości aktywów trwałych.

W zależności od formy organizacyjno-prawnej jednostki ma on postać:

- Spółka z o.o. i Spółka akcyjna:
 - Kapitał zapasowy
 - odpisy z zysku netto za dany rok obrotowy
 - nadwyżka osiągnięta przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, w części która pozostaje po pokryciu kosztów emisji
 - dopłaty za przyznane dodatkowe uprawnienia dla akcjonariuszy / wspólników
 - skutki urzędowej aktualizacji zbywanych lub likwidowanych ŚT
 - Kapitał rezerwowy
 - Kapitał z aktualizacji wyceny
 - Zysk (wielkość dodatnia)
 - Strata (wielkość ujemna)

Kapitały własne... Kapitał rezerwowy

- Przedsiębiorstwo państwowe:
 - Fundusz przedsiębiorstwa
 - głównie odpis zysku netto
 - Fundusz rezerwowy
 - Kapitał z aktualizacji wyceny
 - Zysk (wielkość dodatnia)
 - Strata (wielkość ujemna)
- Spółdzielnia
 - Fundusz zasobowy
 - Fundusz rezerwowy
 - Kapitał z aktualizacji wyceny
 - Zysk (wielkość dodatnia)
 - Strata (wielkość ujemna)

Kapitały własne... Inne pozycje

- Spółki osobowe prawa handlowego (spółka jawna, partnerska, komandytowa, komandytowo-akcyjna), Spółka cywilna, Jednoosobowa działalność gospodarcza:
 - Kapitał z aktualizacji wyceny
 - Zysk (wielkość dodatnia)
 - Strata (wielkość ujemna)
- Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny:
 - Urzędowa aktualizacja wyceny środków trwałych, przeprowadzonej na podstawie odrębnych przepisów
 - Odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych oraz ich kształt z tytułu przywrócenia wartości
 - Odpisów aktualizujących długoterminowe inwestycje finansowe z tytułu zmian ich cen rynkowych

Kapitały własne... Zmniejszenia kapitału

Oprócz pozycji zwiększających wielkość kapitału własnego są również pozycje zmniejszające kapitał własny. Przy prezentacji kapitałów własnych wykazywane z tego tytułu są:

- Nierozliczona strata z lat ubiegłych lub strata netto roku obrotowego
- Odpisy z zysku netto dokonane w ciągu roku obrotowego zmniejszająca kapitał własny (mogą wystąpić tylko wtedy, gdy w myśl odrębnych przepisów dopuszczalny jest podział zysku w ciągu roku obrotowego)

Prezentacja kapitałów

A. KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	443.000
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	500.000
II. Kapitał (fundusz) zapasowy	80.000
III. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	25.000
IV. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	5.000
V. Zysk (strata) z lat ubiegłych	
VI. Zysk (strata) netto	(22.000)
VII. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Zobowiązanie - to wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. Zobowiązania to kwoty, które podmiot gospodarczy jest winien dostawcom, kredytodawcom i pożyczkodawcom, budżetowi państwa czy pracownikom.

Rezerwy - zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne, a nawet prawdopodobieństwo wystąpienia samego zdarzenia nie jest pewne. Nie wolno tworzyć rezerw na zdarzenia, które jeszcze nigdy nie wystąpiły.

Rezerwy są tworzone na:

 pewne lub prawdopodobne przyszłe zobowiązania, w tym na straty z transakcji gospodarczych np. z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń, operacji kredytowych, skutków toczącego się postępowania sądowego,

 przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją, jeżeli jednostka jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy, zaś plany restrukturyzacji pozwalają w sposób wiarygodny określić ich wartość.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na zobowiązania

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odzwierciedla wyższe przyszłe obciążenia spółki z tytułu podatku dochodowego, tj. płacenie w przyszłości wyższych podatków niż wynikające z bieżącej działalności spółki, np. na skutek zrealizowania się dodatnich różnic kursowych z wyceny bilansowej przy spłacie kredytu.

Rezerwy na zobowiązania tworzy się także na zobowiązania wynikające z obowiązku wykonania, związanych z bieżącą działalnością, **przyszłych świadczeń na rzecz pracowników, w tym świadczeń emerytalnych**, a także przyszłych świadczeń wobec nieznanych osób, których kwotę można oszacować **w sposób wiarygodny**, mimo że data powstania zobowiązania nie jest jeszcze znana, w tym z tytułu **napraw gwarancyjnych i rękojmi za sprzedane produkty długotrwałego użytku**,

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne pracowników

- długoterminowa
- krótkoterminowa

Rezerwa na świadczenia emerytalne obciąża od pierwszego dnia zatrudnienia pracownika koszty podstawowej działalności.

Pozostałe rezerwy

- długoterminowe
- krótkoterminowe

Pozostałe rezerwy są tworzone na naprawy gwarancyjne oraz badanie sprawozdania finansowego.

Przykład 2 (zobowiązania finansowe)

1. Firma zaciągnęła kredyt na 5 mln PLN, ze spłatą za 10 lat, oprocentowanie 5% środki wpłynęły na rachunek bankowy
2. Firma zaciągnęła kredyt, na kwotę 1 mln PLN, ze spłatą za 11 miesięcy, oprocentowanie 7%, środki wpłynęły na rachunek bankowy
3. Firma spłaciła w pierwszym miesiącu raty posiadanych zobowiązań finansowych.

UNIwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych

Serdecznie dziękuje za uwagę

Dr Marcin Dwórznik

mdworznik@wne.uw.edu.pl

Katedra Zarządzania i Technologii Informacyjnych

Wydział Nauk Ekonomicznych

Uniwersytet Warszawski